

УДК: 351.86: 32.019.5

JEL Classification: H11, H83, D83, O38

[https://doi.org/10.31891/dsim-2026-15\(14\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2026-15(14))

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

ВОЛЬСЬКА Олена

доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування,
Херсонський національний технічний університет, м. Хмельницький, Україна.

<https://orcid.org/0000-0001-5047-4579>

У статті досліджено теоретико-правові та організаційно-управлінські засади державного регулювання інформаційної політики України в системі забезпечення національної безпеки. Обґрунтовано, що в умовах цифрової трансформації, розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, поширення цифрових платформ та зростання інформаційних загроз інформаційна політика набуває стратегічного значення як складова державної політики та один із ключових інструментів забезпечення національної безпеки.

Проаналізовано сучасні підходи до розуміння понять «державне регулювання» та «державна інформаційна політика», визначено їх взаємозв'язок із системою забезпечення національної безпеки. Доведено, що сучасне державне регулювання інформаційної політики повинно ґрунтуватися на комплексному застосуванні правових, організаційних, інституційних, інформаційно-комунікаційних та цифрових механізмів управління.

Визначено основні сучасні виклики функціонуванню інформаційної сфери України, серед яких інформаційна війна, дезінформація, інформаційно-психологічні операції, кіберзагрози, маніпулятивний інформаційний вплив та використання технологій штучного інтелекту. Запропоновано авторське визначення державного регулювання інформаційної політики України та обґрунтовано концептуальні принципи сучасної моделі її державного регулювання, зокрема системність, відкритість, адаптивність, цифрову трансформацію, міжвідомчу координацію, проактивність та інформаційну стійкість.

Розроблено авторську концептуальну модель державного регулювання інформаційної політики України в системі забезпечення національної безпеки, яка відображає взаємозв'язок сучасних інформаційних викликів, механізмів державного регулювання, інструментів їх реалізації, принципів функціонування та очікуваних результатів державної політики. Обґрунтовано, що її впровадження сприятиме підвищенню ефективності публічного управління інформаційною сферою, зміцненню інформаційної стійкості держави, захисту національного інформаційного простору та забезпеченню національної безпеки України.

Ключові слова: державне регулювання, державна інформаційна політика, інформаційна безпека, національна безпека, інформаційний простір, інформаційна стійкість, цифрова трансформація, публічне управління, інформаційні загрози, стратегічні комунікації.

VOLSKA Olena

Kherson National Technical University

The article examines the theoretical, legal, organizational and managerial foundations of state regulation of Ukraine's

the major contemporary challenges affecting Ukraine's information environment, including information warfare, disinformation, technologies. An author's definition of state regulation of Ukraine's information policy is proposed, and the conceptual principles

The article presents an author's conceptual model of state regulation of information policy within the national security information resilience, protect the national information space and improve Ukraine's national security.

Стаття надійшла до редакції / Received 19.07.2026
Прийнята до друку / Accepted 11.08.2026
Опубліковано / Published 27.08.2026

This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons CC-BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

© ВОЛЬСЬКА Олена

**ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ
ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ**

Активне використання інформаційно-комунікаційних технологій та штучного інтелекту істотно змінюють характер суспільних відносин і механізми функціонування державного управління. За таких умов інформаційна політика набуває стратегічного значення, оскільки визначає здатність держави забезпечувати захист національних інтересів, підтримувати інформаційну стійкість суспільства та ефективно протидіяти сучасним інформаційним загрозам.

Особливої актуальності зазначена проблема набуває в умовах повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України, коли інформаційний простір став одним із ключових напрямів ведення гібридної війни. Масове поширення дезінформації, інформаційно-психологічних операцій, кібератак, маніпулятивного інформаційного впливу та використання цифрових технологій для дестабілізації суспільно-політичної ситуації потребують удосконалення державного регулювання інформаційної політики як складової системи забезпечення національної безпеки.

Попри значний розвиток нормативно-правового забезпечення інформаційної сфери, сучасна система державного регулювання інформаційної політики потребує подальшого вдосконалення, зокрема щодо інтеграції правових, організаційних, інституційних та цифрових механізмів управління, підвищення ефективності міжвідомчої координації, розвитку стратегічних комунікацій та формування проактивної моделі реагування на інформаційні виклики. Це зумовлює необхідність комплексного наукового дослідження державного регулювання інформаційної політики України в системі забезпечення національної безпеки.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематика державного регулювання інформаційної політики, інформаційної безпеки та захисту національного інформаційного простору посідає важливе місце у сучасних дослідженнях з публічного управління, права, політичних наук і національної безпеки. Наукові праці останніх років свідчать про поступове розширення розуміння державної інформаційної політики: від традиційного регулювання діяльності засобів масової інформації та інформаційного забезпечення органів влади до комплексної системи управління інформаційними процесами, цифровими платформами, стратегічними комунікаціями, інформаційними ресурсами та сучасними загрозами.

Так, теоретичні засади стратегічного управління у публічному секторі досліджував К. Акселон. Інституційні аспекти публічного управління в умовах глобалізації висвітлено у працях А. Загородньої та Я. Коваль. Питання сутності державної інформаційної політики в умовах розвитку інформаційного суспільства розкрито у дослідженнях В. Божкової, О. Мотлях, а проблеми протидії загрозам інформаційному суверенітету у працях Т. Кадлубович та Д. Черняк. Особливості реалізації державної інформаційної політики України в умовах євроінтеграції досліджували науковці Л. Кочубей та А. Некряч.

Правові засади забезпечення національної безпеки висвітлено у наукових працях О. Г. Боднарчук, О. І. Боднарчук, М. Глуха та А. В. Гарбінської-Руденко. Проблеми інформаційного суверенітету держави досліджувала О. М. Солодка, питання соціальної стійкості як складової державної політики національної безпеки О. М. Вольська, І. Троян. Значний внесок у дослідження розвитку інформаційного суспільства зробили Е. Тоффлер та інші зарубіжні вчені.

Вагоме значення для дослідження мають також положення Закону України «Про інформацію», Закону України «Про національну безпеку України», Стратегії інформаційної безпеки, Декларації принципів «Побудова інформаційного суспільства – глобальне завдання в новому тисячолітті», а також документи Європейської Комісії щодо стратегічних комунікацій і протидії іноземним інформаційним маніпуляціям.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРИШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Попри значний науковий доробок у сфері державної інформаційної політики та забезпечення національної безпеки, низка теоретичних і прикладних аспектів залишається недостатньо дослідженою. Зокрема, потребує подальшого наукового обґрунтування місце державного регулювання інформаційної політики у системі забезпечення національної безпеки в умовах цифрової трансформації та зростання інформаційних загроз.

Недостатньо розробленими залишаються питання формування цілісного механізму державного регулювання інформаційної політики, який би поєднував правові, організаційні, інституційні, інформаційно-комунікаційні та цифрові інструменти управління. Особливої уваги потребує визначення концептуальних принципів сучасної моделі державного регулювання інформаційної політики, орієнтованої не лише на реагування на інформаційні загрози, а й на їх своєчасне прогнозування, попередження та нейтралізацію.

Крім того, в сучасних наукових дослідженнях недостатньо висвітлено питання адаптації державної інформаційної політики до нових умов функціонування інформаційного простору, зумовлених розвитком цифрових технологій, використанням штучного інтелекту, поширенням дезінформації, інформаційно-психологічних операцій та інших гібридних інформаційних впливів. Саме необхідність комплексного дослідження зазначених аспектів, обґрунтування теоретичних засад і визначення напрямів удосконалення державного регулювання інформаційної політики України в системі забезпечення національної безпеки обумовила вибір теми та зміст цієї статті.

ФОРМУЛЮВАННЯ МЕТИ СТАТТІ

Метою статті є комплексне дослідження теоретико-правових та організаційно-управлінських засад державного регулювання інформаційної політики України в системі забезпечення національної безпеки, визначення сучасних викликів функціонуванню інформаційної сфери, обґрунтування концептуальних принципів її державного регулювання та розроблення науково-практичних напрямів удосконалення механізмів реалізації державної інформаційної політики в умовах цифрової трансформації та зростання інформаційних загроз.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, поширення цифрових платформ, глобалізація інформаційних потоків та активне використання технологій штучного інтелекту істотно трансформували механізми формування державної інформаційної політики. Водночас зазначені процеси супроводжуються появою нових викликів, пов'язаних із кіберзагрозами, інформаційно-психологічними операціями, дезінформацією, маніпулятивними технологіями та втручанням у національний інформаційний простір [11].

У цих умовах державне регулювання інформаційної політики виходить за межі традиційного нормативно-правового впливу та набуває комплексного характеру, поєднуючи політичні, правові, організаційні, технологічні та інституційні механізми забезпечення інформаційної безпеки. Відповідно інформаційна політика перестає розглядатися виключно як інструмент інформаційного забезпечення діяльності органів державної влади, а трансформується у стратегічний напрям державної політики, безпосередньо пов'язаний із гарантуванням національної безпеки та захистом національних інтересів.

Інформація перестала бути виключно засобом комунікації чи накопичення знань, а перетворилася на важливий інструмент політичного впливу, державного управління, економічного розвитку та забезпечення суспільної стабільності [14]. Водночас глобалізація інформаційних процесів, розвиток цифрових технологій, поширення соціальних мереж і використання штучного інтелекту істотно змінили характер інформаційного простору, сформувавши нові виклики для державної інформаційної політики [13].

Зараз питання державного регулювання інформаційної політики набуває особливого значення, оскільки саме від ефективності діяльності органів державної влади у сфері управління інформаційними процесами значною мірою залежить стійкість держави до сучасних інформаційних загроз, рівень захисту національних інтересів, стабільність функціонування державних інституцій та реалізація конституційних прав громадян на інформацію [9].

У науковій літературі поняття «державне регулювання» традиційно розглядається як цілеспрямований вплив держави на суспільні процеси за допомогою комплексу правових, організаційних, економічних, адміністративних та інформаційних інструментів з метою досягнення визначених суспільно значущих цілей [20]. У сфері інформаційної політики державне регулювання має комплексний характер, оскільки охоплює нормативно-правове забезпечення інформаційних відносин, діяльність уповноважених органів влади, розвиток інформаційної інфраструктури, забезпечення інформаційної відкритості держави, захист інформаційного простору та координацію взаємодії між державою, суспільством і суб'єктами інформаційної діяльності [20].

Водночас поняття «державна інформаційна політика» не має єдиного усталеного трактування у сучасній науці. Узагальнення наукових підходів дає підстави визначити її як цілеспрямовану діяльність держави щодо формування, реалізації та координації комплексу правових, організаційних, інституційних, технологічних та комунікаційних заходів, спрямованих на розвиток інформаційного суспільства, забезпечення права громадян на інформацію, захист національного інформаційного простору, підтримку інформаційного суверенітету держави та нейтралізацію інформаційних загроз [8].

На відміну від традиційного розуміння інформаційної політики як діяльності, пов'язаної переважно із засобами масової інформації або інформаційним забезпеченням діяльності органів державної влади, сучасна інформаційна політика охоплює значно ширший спектр суспільних відносин. Вона включає цифрове врядування, управління державними інформаційними ресурсами, розвиток електронних комунікацій, кібербезпеку, захист персональних даних, стратегічні комунікації, протидію дезінформації, інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень, а також формування інформаційної культури та медіаграмотності населення [5].

У контексті забезпечення національної безпеки інформаційна політика виступає одним із ключових напрямів державної політики, оскільки сучасні загрози дедалі частіше мають інформаційний характер [6]. Поряд із традиційними викликами у воєнній, економічній чи політичній сферах дедалі більшого поширення набувають інформаційно-психологічні операції, кампанії дезінформації, кібератаки на державні інформаційні ресурси, маніпулювання суспільною свідомістю, використання соціальних мереж для дестабілізації суспільно-політичної ситуації та технологій штучного інтелекту для автоматизованого поширення неправдивої інформації. У зв'язку з цим ефективне державне регулювання інформаційної політики стає необхідною умовою забезпечення стійкості держави до сучасних гібридних загроз [9].

Відповідно до Закону України «Про національну безпеку України» національна безпека передбачає захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів від реальних і потенційних загроз. Досягнення цієї мети неможливе без функціонування ефективної системи державного регулювання інформаційної сфери, оскільки інформаційний простір є середовищем формування громадської думки, реалізації державної політики, функціонування державних інституцій та забезпечення взаємодії між державою і суспільством [15].

Особливістю сучасної системи державного регулювання інформаційної політики є її міжгалузевий характер. Вона поєднує інструменти публічного управління, адміністративного права, інформаційного права, цифрового врядування, кібербезпеки, стратегічних комунікацій та державної безпекової політики [18]. Саме комплексне застосування цих інструментів забезпечує можливість ефективного реагування на сучасні інформаційні виклики та підтримання належного рівня інформаційної безпеки держави [19].

Управлінський аспект державного регулювання інформаційної політики полягає у визначенні стратегічних цілей розвитку інформаційної сфери, формуванні відповідної нормативно-правової бази, створенні ефективної системи державних інституцій, координації діяльності органів публічної влади, здійсненні моніторингу інформаційного простору та оцінюванні результативності реалізації державної політики. При цьому особливого значення набуває принцип превентивності, який передбачає своєчасне виявлення потенційних інформаційних загроз та запобігання їх негативному впливу ще до виникнення кризових явищ [2].

Науковий аналіз свідчить, що сучасна модель державного регулювання інформаційної політики повинна ґрунтуватися на принципах законності, системності, відкритості, обґрунтованості управлінських рішень, адаптивності, безперервності, інформаційної стійкості та міжвідомчої взаємодії [1]. Реалізація зазначених принципів забезпечує комплексний характер державного управління інформаційною сферою та сприяє підвищенню ефективності функціонування всієї системи забезпечення національної безпеки.

На нашу думку, державне регулювання інформаційної політики України доцільно визначати як цілеспрямовану діяльність уповноважених органів державної влади, що здійснюється шляхом застосування правових, організаційних, інституційних, економічних, цифрових та інформаційно-комунікаційних механізмів з метою формування безпечного інформаційного середовища, реалізації національних інтересів, забезпечення інформаційної стійкості держави та захисту національної безпеки від внутрішніх і зовнішніх інформаційних загроз.

Запропоноване визначення, на відміну від існуючих підходів, акцентує увагу не лише на регулюванні інформаційних відносин, а й на функціональному взаємозв'язку державної інформаційної політики із системою забезпечення національної безпеки, що відповідає сучасним умовам розвитку інформаційного суспільства, цифрової трансформації державного управління та зростання ролі інформаційного чинника у забезпеченні стійкого розвитку держави.

Особливого значення проблема державного регулювання інформаційної політики набуває в умовах повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Сучасна війна має комплексний характер і охоплює не лише воєнний, економічний чи дипломатичний виміри, але й інформаційний простір, який став одним із головних театрів протистояння. Інформаційний компонент війни характеризується системним використанням дезінформації, інформаційно-психологічних операцій, пропаганди, маніпуляції громадською думкою, кібератак на державні інформаційні ресурси та спробами дискредитації українських державних інституцій на міжнародній арені. За таких умов інформаційна політика держави повинна забезпечувати не лише реалізацію конституційного права громадян на інформацію, а й формування стійкої системи інформаційної безпеки, здатної оперативно реагувати на сучасні загрози [4].

Система державного регулювання інформаційної політики є складним багаторівневим механізмом, який охоплює нормативно-правове забезпечення, діяльність органів державної влади, інформаційно-комунікаційну інфраструктуру, механізми взаємодії держави із засобами масової інформації, цифровими платформами, громадянським суспільством та міжнародними партнерами [7]. Ефективність функціонування цієї системи значною мірою залежить від узгодженості дій між різними суб'єктами публічного управління, наявності сучасного законодавчого забезпечення, рівня цифровізації державного управління, розвитку інформаційно-аналітичних систем та використання сучасних технологій моніторингу інформаційного простору.

Необхідність удосконалення механізмів державного регулювання інформаційної політики обумовлена також суттєвими змінами у структурі сучасного інформаційного середовища. Стрімкий розвиток соціальних мереж, цифрових медіаплатформ, великих масивів даних (Big Data), технологій штучного інтелекту, алгоритмічного формування інформаційного контенту та автоматизованого поширення інформації призводить до появи нових ризиків для інформаційної безпеки держави. Використання генеративного штучного інтелекту, технологій deepfake, автоматизованих бот-мереж та персоналізованого інформаційного впливу суттєво ускладнює процеси виявлення та нейтралізації деструктивних інформаційних кампаній. У зв'язку з цим державна інформаційна політика повинна адаптуватися до нових цифрових реалій шляхом інтеграції сучасних технологічних рішень, розвитку цифрових компетентностей населення, підвищення рівня медіаграмотності та створення ефективних механізмів регулювання діяльності цифрових платформ [13].

У сучасній науковій думці дедалі більшого поширення набуває концепція інформаційної стійкості держави (information resilience), яка передбачає здатність державних інституцій, суспільства та інформаційної інфраструктури своєчасно виявляти, попереджати, нейтралізовувати та мінімізувати негативний вплив інформаційних загроз [16]. На відміну від традиційного підходу, що концентрувався переважно на захисті інформаційних ресурсів [17]],в, концепція інформаційної стійкості орієнтована на формування адаптивної системи державного управління, здатної забезпечувати безперервність функціонування інформаційного простору навіть за умов кризових ситуацій та гібридних загроз.

З позицій публічного управління державне регулювання інформаційної політики доцільно розглядати як цілеспрямований комплекс правових, організаційних, економічних, інституційних та інформаційно-комунікаційних заходів, що здійснюються органами державної влади з метою забезпечення реалізації національних інтересів у сфері інформації, розвитку інформаційного суспільства, захисту інформаційного суверенітету держави та гарантування інформаційної безпеки [3]. Відтак, відбувається процес інтеграції інформаційної політики до загальної системи забезпечення національної безпеки та розглядати її як один із базових напрямів сучасної державної політики [12].

На основі проведеного аналізу можна стверджувати, що сучасна модель державного регулювання інформаційної політики повинна ґрунтуватися на принципах системності, адаптивності, відкритості, цифрової трансформації, міжвідомчої координації та міжнародного співробітництва (табл. 1). Її ключовим завданням має стати не лише реагування на інформаційні загрози, а й формування проактивної моделі управління інформаційним простором, яка забезпечуватиме стійкість держави до інформаційних впливів, зміцнення демократичних інститутів та підвищення рівня національної безпеки.

Таблиця 1

Принципи на яких ґрунтується модель державного регулювання інформаційної політики		
Принцип	Зміст принципу	Практичне значення
Системність	Розгляд інформаційної політики як складової єдиної системи державного управління та національної безпеки із забезпеченням взаємозв'язку між усіма суб'єктами публічної влади.	Забезпечує комплексне управління інформаційною сферою та узгодженість державних рішень.
Адаптивність	Здатність системи державного регулювання своєчасно реагувати на зміни інформаційного середовища, нові технології та сучасні інформаційні загрози.	Підвищує ефективність державного управління в умовах динамічного розвитку цифрового суспільства.
Відкритість	Забезпечення прозорості діяльності органів державної влади, доступності публічної інформації та розвитку відкритої комунікації між державою і суспільством.	Сприяє формуванню довіри громадян до органів влади та розвитку демократичного врядування.
Цифрова трансформація	Використання сучасних цифрових технологій, інформаційно-комунікаційних систем, електронного урядування та штучного інтелекту у процесі формування й реалізації інформаційної політики.	Підвищує оперативність управлінських рішень, ефективність моніторингу інформаційного простору та якість державного управління.
Міжвідомча координація	Забезпечення узгодженої діяльності органів державної влади, правоохоронних органів, спеціальних служб та інших суб'єктів забезпечення інформаційної безпеки.	Дозволяє ефективно координувати дії державних інституцій під час реагування на інформаційні загрози.
Проактивність	Орієнтація державного регулювання на попередження, прогнозування та своєчасне виявлення інформаційних ризиків, а не лише на ліквідацію їх наслідків.	Сприяє формуванню стійкої системи захисту інформаційного простору та мінімізації потенційних загроз.

Джерело: сформовано автором на основі власних досліджень

Отже, запропонована система принципів відображає концептуальні засади сучасної моделі державного регулювання інформаційної політики України. Їх комплексне застосування забезпечує перехід від реактивного управління до проактивної моделі функціонування інформаційної сфери, орієнтованої на своєчасне виявлення та нейтралізацію інформаційних загроз, зміцнення інформаційної стійкості держави та підвищення ефективності системи забезпечення національної безпеки.

Зважаючи на багатокomпонентний характер державного регулювання інформаційної політики, доцільно розглядати його як цілісну управлінську систему, у межах якої взаємопов'язані сучасні інформаційні виклики, механізми державного регулювання, інструменти їх реалізації, базові принципи функціонування та очікувані результати державної політики. Комплексне поєднання зазначених складових забезпечує формування ефективної моделі державного управління інформаційною сферою, орієнтованої на захист національних інтересів, зміцнення інформаційної стійкості держави та підвищення рівня національної безпеки. Авторське бачення взаємозв'язку цих елементів представлено на рисунку 1.

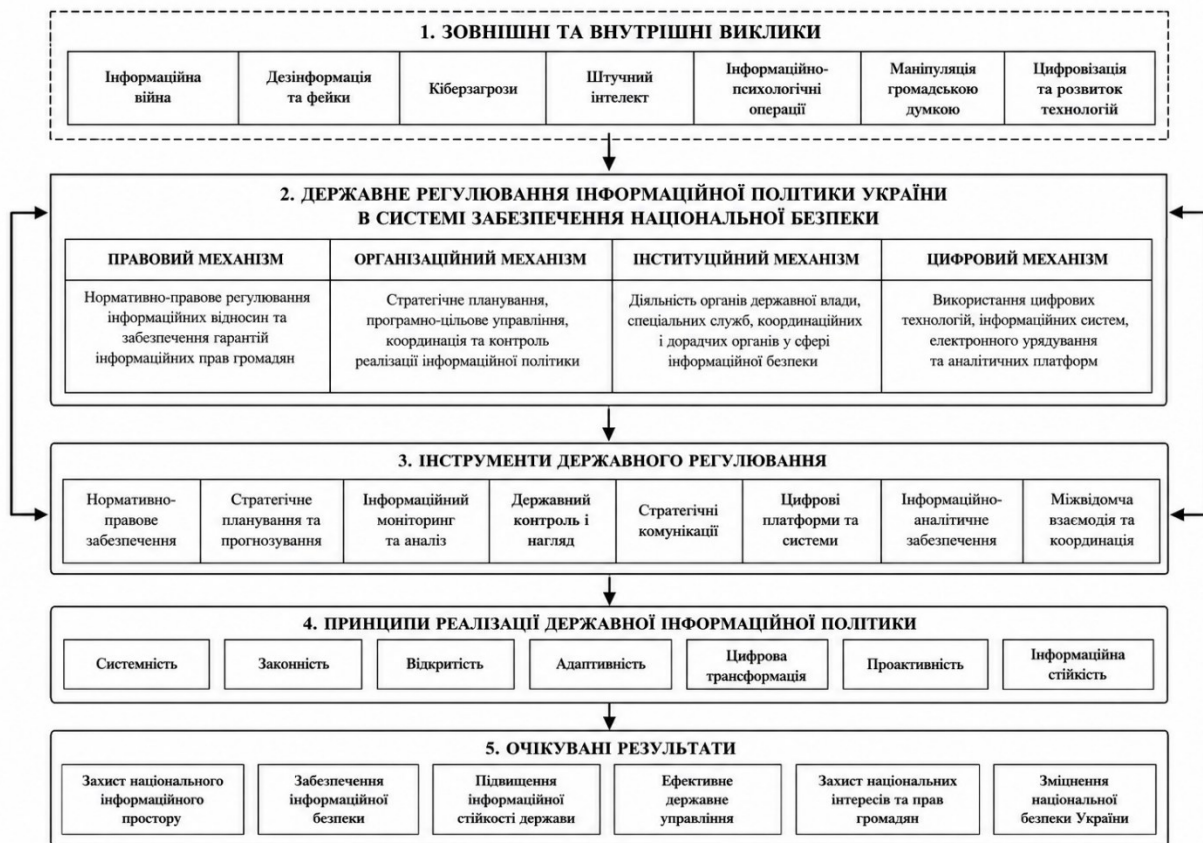

Рис. 1. Авторська модель державного регулювання інформаційної політики України в системі забезпечення національної безпеки

Джерело: сформовано автором на основі власних досліджень

Як видно з рис. 1, запропонована модель відображає логічну послідовність функціонування державного регулювання інформаційної політики в умовах сучасних інформаційних викликів. Відправною точкою виступають зовнішні та внутрішні загрози інформаційному простору держави, які обумовлюють необхідність застосування відповідних механізмів державного регулювання. Їх реалізація здійснюється за допомогою комплексу правових, організаційних, інституційних і цифрових інструментів, що функціонують на засадах системності, відкритості, адаптивності, проактивності та інформаційної стійкості. Практичним результатом функціонування моделі є забезпечення захисту національного інформаційного простору, підвищення ефективності державного управління, зміцнення інформаційної безпеки та національної безпеки України загалом.

Запропонована авторська модель відображає логіку функціонування державного регулювання інформаційної політики України як цілісної управлінської системи, інтегрованої до механізму забезпечення національної безпеки. В основу моделі покладено взаємозв'язок між сучасними інформаційними викликами, механізмами державного регулювання, інструментами їх реалізації, принципами функціонування та кінцевими результатами державної політики.

Перший рівень моделі формують зовнішні та внутрішні інформаційні виклики, які визначають необхідність державного втручання в інформаційну сферу. До них належать інформаційна війна, дезінформація, кіберзагрози, інформаційно-психологічні операції, розвиток цифрових технологій і використання штучного інтелекту, що істотно впливають на інформаційну безпеку держави.

Другий рівень представлений механізмами державного регулювання, які охоплюють правовий, організаційний, інституційний та цифровий складники. Їх комплексне функціонування забезпечує формування єдиної системи управління інформаційною політикою та координацію діяльності суб'єктів публічного управління.

Третій рівень становлять інструменти реалізації державного регулювання, до яких віднесено нормативно-правове забезпечення, стратегічне планування, державний контроль, інформаційний моніторинг, стратегічні комунікації, цифрові платформи, інформаційно-аналітичні системи та міжвідомчу взаємодію. Саме вони забезпечують практичне втілення державної інформаційної політики.

Наступним елементом моделі є принципи державного регулювання, серед яких системність, законність, відкритість, адаптивність, цифрова трансформація, проактивність та інформаційна стійкість. Їх

реалізація створює підґрунтя для ефективного функціонування механізму державного регулювання та забезпечує його здатність своєчасно реагувати на зміни інформаційного середовища.

Кінцевим результатом функціонування моделі є захист національного інформаційного простору, забезпечення інформаційної безпеки, підвищення інформаційної стійкості держави, ефективності публічного управління та зміцнення національної безпеки України.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Проведене дослідження дозволило комплексно проаналізувати теоретико-правові та організаційно-управлінські засади державного регулювання інформаційної політики України в системі забезпечення національної безпеки. Встановлено, що в умовах цифрової трансформації, стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та зростання масштабів інформаційних загроз інформаційна політика набуває стратегічного значення як один із ключових напрямів державної політики, від ефективності реалізації якого залежить захист національних інтересів, інформаційного суверенітету та стійкості держави до сучасних викликів.

У ході дослідження обґрунтовано, що державне регулювання інформаційної політики є комплексною системою управлінського впливу, яка поєднує правові, організаційні, інституційні, інформаційно-комунікаційні та цифрові механізми, спрямовані на формування безпечного інформаційного середовища, забезпечення права громадян на інформацію, розвиток інформаційного суспільства та захист національної безпеки. Запропоновано авторське визначення поняття «державне регулювання інформаційної політики», яке, на відміну від існуючих наукових підходів, акцентує увагу на його функціональному взаємозв'язку із системою забезпечення національної безпеки та необхідності забезпечення інформаційної стійкості держави.

За результатами дослідження встановлено, що сучасна модель державного регулювання інформаційної політики повинна базуватися на принципах системності, законності, відкритості, адаптивності, цифрової трансформації, міжвідомчої координації, проактивності та інформаційної стійкості. Реалізація зазначених принципів забезпечує перехід від реактивного реагування на інформаційні загрози до проактивного управління інформаційним простором, орієнтованого на їх прогнозування, попередження та своєчасну нейтралізацію.

Практичним результатом дослідження стало розроблення авторської концептуальної моделі державного регулювання інформаційної політики України в системі забезпечення національної безпеки, яка відображає взаємозв'язок сучасних інформаційних викликів, механізмів державного регулювання, інструментів їх реалізації, принципів функціонування та очікуваних результатів державної політики. Запропонована модель може бути використана як теоретико-методологічна основа для вдосконалення механізмів публічного управління інформаційною сферою, підготовки стратегічних документів, нормативно-правових актів і практичної діяльності органів державної влади.

Перспективи подальших наукових розвідок доцільно пов'язати з розробленням методичних підходів до оцінювання ефективності державного регулювання інформаційної політики, удосконаленням механізмів міжвідомчої взаємодії суб'єктів забезпечення інформаційної безпеки, дослідженням впливу технологій штучного інтелекту на процеси державного управління інформаційною сферою, а також формуванням сучасних моделей моніторингу, прогнозування та нейтралізації інформаційних загроз у системі забезпечення національної безпеки України.

Отже, отримані результати розширюють теоретичні засади державного регулювання інформаційної політики України та можуть слугувати науково-методичною основою для подальшого вдосконалення механізмів забезпечення національної безпеки в умовах цифрової трансформації інформаційного простору.

Література

1. Axelsson K. Strategic management in the public sector. *International Public Management Journal*. 2024. Vol. 27 (8). Article 2271481. <https://doi.org/10.1080/10967494.2023.2271481>
2. Koval Ya., Zahorodnia A. Institutional framework for public administration in the world trade system: globalization context and socio-economic challenges. *Public Administration and Law Review*. 2025. Issue 2(22). Pp. 26-36. <https://doi.org/10.36690/2674-5216-2025-2-26-36>
3. Strategic communication and countering foreign information manipulation and interference. European Commission. URL: https://commission.europa.eu/topics/countering-information-manipulation_en
4. Боднарчук О. Г., Боднарчук О. І., Глух М. В., Гарбінська-Руденко А. В. Правове регулювання національної безпеки. Ірпінь : Держ. податковий ун-т, 2024. 202 с.
5. Божкова В.В. Сутність державної інформаційної політики в умовах розвитку інформаційного суспільства в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*, 2019. Вип.11. С. 106–110.
6. Вольська О.М. Соціальна стійкість як елемент державної політики національної безпеки України. *Наукові перспективи*, 2025. № 12. С.75-84. URL: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-12\(66\)-75-83](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-12(66)-75-83)

7. Декларація принципів «Побудова інформаційного суспільства – глобальне завдання в новому тисячолітті», прийнята на Всесвітньому саміті з питань інформаційного суспільства (WSIS), Женева, 12 грудня 2003 р. URL: <https://www.itu.int/net/wsis/docs/geneva/official/dop.html>
8. Державний суверенітет в умовах глобалізації: теорія та практика : монографія / Н. А. Бабарикіната ін.; за заг. ред. О. М. Кіндратець. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2022. 226 с. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/bitstream/12345/11735/1/0051974.pdf>
9. Загородня А.С., Кулик А.В. Фасилітація цифрової дипломатії у контексті політики та міжнародної інформаційної безпеки. Modern scientific journal (Сучасний науковий журнал). 2024. No. 1(3). С. 78-84. DOI: <https://doi.org/10.36994/2786-9008-2024-3-10>
10. Загородня А.С. Аналіз основних тенденцій цифровізації для подальшого розвитку інформаційного суспільства. Актуальні питання сучасної стратегії розвитку України: виклики, пріоритети та прогнози. Матеріали III науково-практичної онлайн-конференції. 25 листопада 2022 р., Київ: Університет «Україна». 2022. С. 45-47.
11. Кадлубович Т. І. ., Черняк Д. С. (2024). Державна інформаційна політика як протидія загрозам інформаційному суверенітету. Сучасний науковий журнал. Вип. (6(4), С. 121–127. DOI: <https://doi.org/10.36994/2786-9008-2024-6-15>
12. Кочубей Л.О., Некряч А.І. Державна інформаційна політика України в умовах Євроінтеграції. *Публічне управління і політика*. 2025. №4 (8). С.2-9.
13. Мотлях О. Сучасна державна інформаційна політика України у сфері масмедіа. *Український інформаційний простір*. 2022. Вип. (2(10), С. 156–170. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7948.10.2022.269851>
14. Про інформацію: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
15. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>
16. Солодка О.М. Інформаційний простір держави як сфера реалізації інформаційного суверенітету. *Інформація і право*. 2020. № 4(35). С. 39-46.10.
17. Стратегія інформаційної безпеки. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#n711>
18. Тоффлер Е. Третя Хвиля. К.: Вид. дім «Всесвіт». 2000. 480 с.12.
19. Троян І. Державний суверенітет як політологічна категорія: сутність, характеристики, особливості трансформації. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*. 2010. Вип. 22. С.130-136.
20. Федоренко Т.В. Правове забезпечення державної інформаційної політики України: теоретико-прикладний аспект. *the Journal of Eastern European Law / Журнал східноєвропейського права*. 2026. № 145. С. 465-472. DOI: <https://doi.org/10.71404/2409-6415.145.53>

References

1. Axelsson, K. (2024). Strategic management in the public sector. *International Public Management Journal*, 27(8), Article 2271481. <https://doi.org/10.1080/10967494.2023.227148> [in English]
2. Koval, Ya., & Zahorodnia, A. (2025). Institutional framework for public administration in the world trade system: Globalization context and socio-economic challenges. *Public Administration and Law Review*, 2(22), 26–36. Retrieved from: <https://doi.org/10.36690/2674-5216-2025-2-26-36> [in English]
3. European Commission. (n.d.). Strategic communication and countering foreign information manipulation and interference. Retrieved from: https://commission.europa.eu/topics/countering-information-manipulation_en [in English]
4. Bodnarchuk, O. H., Bodnarchuk, O. I., Hlukh, M. V., & Harbinska-Rudenko, A. V. (2024). Pravove rehuliuвання natsionalnoi bezpeky [Legal regulation of national security]. Irpin: State Tax University. [in Ukrainian]
5. Bozhkova, V. V. (2019). Sutnist derzhavnoi informatsiinoi polityky v umovakh rozvytku informatsiinoho suspilstva v Ukraini [The essence of state information policy under the development of the information society in Ukraine]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: Practice and Experience*, (11), 106–110. [in Ukrainian]
6. Volska, O. M. (2025). Sotsialna stiikist yak element derzhavnoi polityky natsionalnoi bezpeky Ukrainy [Social resilience as an element of the state national security policy of Ukraine]. *Naukovi perspektyvy – Scientific Perspectives*, (12), 75–83. Retrieved from: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-12\(66\)-75-83](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-12(66)-75-83) [in Ukrainian]
7. Declaration of Principles "Building the Information Society – A Global Challenge in the New Millennium". World Summit on the Information Society (WSIS). Geneva, December 12, 2003. Retrieved from: <https://www.itu.int/net/wsis/docs/geneva/official/dop.html>. [in Ukrainian].
8. Babarykina, N. A., et al. (2022). Derzhavnyi suverenitet v umovakh hlobalizatsii: teoriia ta praktyka [State sovereignty under globalization: Theory and practice]. Zaporizhzhia: Zaporizhzhia National University. Retrieved from: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/bitstream/12345/11735/1/0051974.pdf> [in Ukrainian]
9. Zahorodnia, A. S., Kulyk, A. V. (2024). Fasylytatsiia tsyfrovoi dyplomatii u konteksti polityky ta mizhnarodnoi informatsiinoi bezpeky [Facilitation of digital diplomacy in the context of politics and international information security]. *Modern Scientific Journal (Suchasnyi naukovyi zhurnal)*, 1(3), 78–84. DOI: <https://doi.org/10.36994/2786-9008-2024-3-10> [in Ukrainian]
10. Zahorodnia, A. S. (2022). Analiz osnovnykh tendentsii tsyfrovizatsii dlia podalshoho rozvytku informatsiinoho suspilstva [Analysis of the main trends of digitalization for the further development of the information society]. In *Aktualni pytannia suchasnoi stratehii rozvytku Ukrainy: vyklyky, priorytety ta prohnozy* [Current issues of the modern strategy of Ukraine's development: Challenges, priorities and forecasts] (pp. 45–47). Kyiv: University "Ukraine". [in Ukrainian]
11. Kadlubovych, T. I., & Cherniak, D. S. (2024). Derzhavna informatsiina polityka yak protydia zahrozam informatsiinomu suverenitetu [State information policy as a countermeasure to threats to information sovereignty]. *Suchasnyi naukovyi zhurnal – Modern Scientific Journal*, 6(4), 121–127. Retrieved from: <https://doi.org/10.36994/2786-9008-2024-6-15> [in Ukrainian]

12. Kochubei, L. O., & Nekriach, A. I. (2025). Derzhavna informatsiina polityka Ukrainy v umovakh yevrointehratsii [State information policy of Ukraine under European integration]. *Publichne upravlinnia i polityka – Public Administration and Policy*, 4(8), 2–9. [in Ukrainian]
13. Motliakh, O. (2022). Suchasna derzhavna informatsiina polityka Ukrainy u sferi masmedia [Modern state information policy of Ukraine in the mass media sphere]. *Ukrainskyi informatsiinyi prostir – Ukrainian Information Space*, 2(10), 156–170. Retrieved from: <https://doi.org/10.31866/2616-7948.10.2022.269851> [in Ukrainian]
14. Verkhovna Rada of Ukraine. (1992). Pro informatsiiu: Zakon Ukrainy [On Information: Law of Ukraine]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> [in Ukrainian]
15. Verkhovna Rada of Ukraine. (2018). Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy: Zakon Ukrainy № 2469-VIII [On National Security of Ukraine: Law of Ukraine No. 2469-VIII]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19> [in Ukrainian]
16. Solodka, O. M. (2020). Informatsiinyi prostir derzhavy yak sfera realizatsii informatsiinoho suverenitetu [State information space as a sphere of implementation of information sovereignty]. *Informatsiia i pravo – Information and Law*, 4(35), 39–46. [in Ukrainian]
17. President of Ukraine. (2021). Stratehiia informatsiinoi bezpeky [Information Security Strategy]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021> [in Ukrainian]
18. Toffler, A. (2000). Tretia khvyliia [The Third Wave]. Kyiv: Vsesvit. [in Ukrainian translation]
19. Troian, I. (2010). Derzhavnyi suverenitet yak politolohichna katehoriia: sutnist, kharakterystyky, osoblyvosti transformatsii [State sovereignty as a political science category: Essence, characteristics and transformation features]. *Ukrainska natsionalna ideia: realii ta perspektyvy rozvytku – Ukrainian National Idea: Realities and Development Prospects*, (22), 130–136. [in Ukrainian]
20. Fedorenko, T. V. (2026). Pravove zabezpechennia derzhavnoi informatsiinoi polityky Ukrainy: teoretyko-prykladnyi aspekt [Legal support of the state information policy of Ukraine: Theoretical and applied aspect]. *The Journal of Eastern European Law*, (145), 465–472. Retrieved from: <https://doi.org/10.71404/2409-6415.145.53> [in Ukrainian]